

ALKALISKA BATTERIER, SLUTNA

ALLMÄNT

För utförligare beskrivning av normerna se M7782-112001 NORMER GEMENSAMT.

Normtabell

Publikationen gäller	Hantering och transport	Vårdmärkning	Förpackning	Förvaringsmetod	Vårdintervall	Vårdpersonal	Vårdinstans
Slutna alkalibatterier							
oladdade	0	0	Orig	Kallfd	0	0	0
laddade	0	Åtejp	9	Kallfd:9	2	Fdm	Fd:9

Avgränsningar

Vissa alkalibatterier kräver speciell vård. Riktlinjer för dem upptas i MVSCHF tillsammans med övriga riktlinjer för den bruksenhet den tillhör.

Särskilda riktlinjer

Förpackning

Celler som placeras i batterilåda väljas om möjligt med samma status. Blanda **inte** olika fabrikat eller gamla med nya.

Förvaringsmetod

Batterierna lagras oladdade vid jämn temperatur och luftfuktighet. Optimalt i torrluftat bergtrum ca 10 °C.

Laddade batterier kan frysförvaras. Självurladdningen uppgår då till 15–20% per år.

Batterierna skyddas för värme över rumstemperatur. Ställ inte upp batterierna i närheten av värmekälla eller i solljus.

Självurladdningen uppgår vid rumstemperatur till 20–30% på två månader och ökar vid stigande temperatur.

Vårdintervall

Vid övrig tillsyn kontrolleras att det inte finns läckande celler. Dessa byts ut eller reklamerar.

Räkna aldrig med att lagrade batterier är laddade. Ladda så nära in på användningstillfället som möjligt.

Vårdinstans

Laddningsstation eller serviceförråd.

Teknisk orientering

Slutna NiCd-batterier är laddningsbara och används bl.a. till drift av bärbara radiostationer, handverktyg, backup, m.m. NiCd-batterier fungerar mycket bra vid kyla och kan belastas med mycket höga strömmar.

De flesta slutna NiCd-batterier är cylindriska eller knappceller. Flera av dessa har samma dimension som motsvarande torrbatterier.

Det går därför bra att i vissa tillämpningar använda de slutna NiCd-batterierna i stället för torrbatterier, trots spänningsskillnaden (1,2 V respektive 1,5 V).

OBSERVERA! Var noga med att inte blanda celler. Torrbatterier får inte laddas, risk för explosion.

För att skydda mot övertryck i cellerna finns en säkerhetsventil i locket. Övertryck kan bildas vid kraftig överladdning, kortslutning eller hög värme, det finns då risk för explosion om ventilen är blockerad.

Flera celler kan vara ihopkopplade till större batterier antingen som läsa celler i en batterilåda eller monterade i svetsad plastlåda eller med krympslang runt. Battericellerna kan då kopplas parallellt för att få mer kapacitet eller i serie för att få högre spänning.

Slutna alkaliska batterier är märkta med tillverkningsdatum. År och månad eller vecka. Alla batterier är färskvara och slutna NiCd-batterier bör inte lagras mer än 10 år. Risk finns att batterierna torkar ut om säkerhetsventilen inte är tät.

Kasserade slutna NiCd-batterier innehåller kadmium som är miljöfarligt och skall lämnas för återvinning. Mindre antal via kommunens insamling eller större mängd direkt till SAFT AB, Jungnergatan, 572 28 Oskarshamn, Anders Engström, tfn 0491-68 000.

Referenser

För respektive materiel gällande instruktionsbok, teknisk order, reparationsbok, smörjschema, materielvårdsschema eller motsvarande publikation.

Referenser Övrigt

Övrigt	F-bet/F-ben, etc.
Beskrivning	M7786-001880
Alkbatt 1,2 V 3,5 Ah	TO AF EL 300-000001
	SFS 1997:645
	Batterikatalog för Försvarmakten

ÅTGÄRDER FÖRE FÖRVARING

Tillsyn

- Obrutna originalförpackningar – ingen åtgärd.
- Batterier i brutna förpackningar och lösa batterier torkas vid behov rena.
- Läckande batterier reklameras eller lämnas till återvinning.
- Använda batterier bör förbrukas vid utbildning om de inte har använts bara kortare tid.

Förrådsställning

Alla batterier som inte är fast monterade i utrustning tillgångredovisas i LIFT med tillverkningsår och partinummer.

Ställ upp batterierna typvis. Lösa celler som skall användas i batterilådor förvaras för sig om de inte skall ingå i förband med kort mobiliseringstid.

För insatsförbanden förvaras batterierna i respektive batterilåda. Cellerna i samma låda skall vara av samma fabrikat och parti.

Batterierna bör förvaras svalt i jämn temperatur och luftfuktighet. Helst i torr-luftat bergrum. Undvik att ställa batterierna i direkt solljus.

ÅTGÄRDER UNDER FÖRVARING

Tillsyn

Läckande batterier reklameras eller lämnas till återvinning.

Via LIFT kontrolleras ålder genom partiredovisning. Batterier äldre än 10 år tas ut för förbrukning eller lämnas till återvinning.

ÅTGÄRDER VID UTLÄMNING

Åtgärder i fredstid

Batterierna kontrolleras och laddas innan de lämnas ut. Dåliga batterier gallras ut med hjälp av batteriprovare.

Batterier som har lagrats länge kan få ett oxidskikt på elektroderna vilket gör att man inte får ut full kapacitet vid första användningstillfället. Oxidskiktet försvinner efter ett par ur- och iladdningar.

Åtgärder vid mobilisering

- Sätt in lösa celler i batterilådor.
- Anslut batterier eller batterilådor till avsedd batteriladdare.
- Ladda batterierna under föreskrivet antal timmar eller tills laddare med klarindikering visar klar. Se instruktioner för respektive laddare.

Tänk på att batterier självurladdar om de inte används direkt efter laddning.

OBSERVERA! Ladda endast batterier i avsedd laddare. Kontrollera att det inte sitter torrbatterier i batterilådorna.

Frysta batterier kan tas i bruk direkt utan föregående upptining.

Finns det motsvarande icke laddningsbara litiumbatterier kan dessa användas tills laddade batterier finns tillgängliga. Litiumbatterier är främst avsedda för förband som saknar laddningsmöjligheter.